

Oma firma asutamine

Oma firma asutamine on Eestis väga lihtne, osaühingu (OÜ) saab asutada ühe tööpäevaga. Osaühing on väga hea ja levinud ettevõtlusvorm ning sobib suurepäraselt väikeettevõttele. Kui sul on olemas äriidee ja soov oma firma asutada, kuid puudub kindlustunne, kuidas täpselt see ettevõtte registreerimine käib, siis loe, mida teha!

Ettevõtlusvormi ja firma nime valik

Kõige lihtsam ja (väike)ettevõtjasõbralikum ettevõtlusvorm on osaühing (OÜ). ID-kaardiga Ettevõtjaportaalis saab osaühingu asutatud vähem kui ööpäevaga.

OÜ-st lähemalt ja teistest ettevõtlusvormidest saad lugeda nt eesti.ee lehelt. Osaühingul mitmeid eeliseid teiste ettevõtlusvormide ees ning kindel soovitus on OÜ.

Ettevõtte nimi võiks võimalusel viidata sinu firma tegevusalale, kuid kindlasti ei ole see kohustuslik. Kui sinu firma tegevus ei ole täpselt määratletud või soovid tegeleda mitme erineva valdkonnaga, võiks nimi olla pigem abstraktne (nt Avenida OÜ), kuid kui tead kindlalt, et tegeled ainult 1-2 seotud valdkonnaga, siis võiks firma nimi valdkonnale viidata küll. Nt Katrini Raamatupidamisbüroo OÜ, Taavo Audit OÜ või Marx Ehitus OÜ jne.

Juhul, kui soovid luua kodulehe (mida sa usutavasti teed) ning sulle on oluline, et domeeninimi ja firmanimi on üks, siis tuleb firma nimele tõsisemalt mõelda. Lohutuseks võin öelda, et väikefirma domeeninimi võib olla erinev firmanimest, nt Avenida OÜ domeeninimi on hoopis sinufirma.ee.

Ettevõtte nime valikule on omad nõuded ja piirangud. See peab olema selgelt erinev teistest Eestis registreeritud ettevõtetest, sarnasust saab kontrollida e-äriregistrist. Mõnikord piisab erinevuseks ühest tähest, teinekord ei piisa ka kolmest. Kui sinu poolt soovitud nimel või selle osal on Eestis kaitstud kaubamärk, siis pead uurima Patendiametist, kas kaubamärk on kaitstud samal tegevusalal, millel sina soovid oma ettevõttega tegutsema hakata. Juhul kui see on nii, siis seda nime sa kasutada ei saa.

OÜ asutamine Äriregistris

Kui nimi valitud ja sobivus Äriregistris kontrollitud, siis tuleb juriidiline keha ka ametlikult vormistada. Seda on võimalik teha kas notari juures või Äriregistris kiirmenetluse korras. Notari juures asuta

ettevõtte siis kui soovid teha mitterahalise sissemakse või ühel asutajatest puudub Eesti ID-kaart või soovid tegutsema hakata alal, kus on vaja taotleda eelnevalt tegevusluba.

Kõige lihtsam on ettevõtet asutada kiirmenetluse korras Äriregistri Ettevõtjaportaalis ja üle 30-40 minuti registreerimiseks ei tohiks kuluda (juhul kui ID-kaardi paroolid ikka uuendatud:). Vaja on siis ID-kaarti, ID-kaardi lugejat ning dokumentide digiallkirjastamiseks ID-kaardi PIN-koode, asutada saab ka kasutades Mobiil ID-d. Seejärel logi Ettevõtjaportaali sisse ja saadki alustada OÜ asutamisega.

Enne ettevõtte asutamiseavaldusega alustamist, vali oma ettevõtte tegevusala EMTAK kood ja kontrolli, kas vajad tegutsemiseks tegevusluba. Kui vajad tegevusluba või tegutsed erinõuetega tegevusalal, tuleb sul ettevõtte asutamisest teavitada ka Tööinspektsiooni.

Kui see kõik on tehtud, siis saad jätkata asutamisega, valides "Avalduse esitamine", seejärel on juba kõik puust ja punaseks tehtud ning raskusi ei tohiks registreerimisega tulla. Täidad ära asutamiseavalduse ja tüüpõhikirja nõutud väljad. Asutamiseavaldusele (mille täidad ettevõtjaportaalis) saad lisada asutamisosuse, juhul kui oled ainus osanik, kui osanikke on mitu, tuleb teha asutamisleping. Samas äriseadustik § 1391 lõige 3 ütleb, et kiirmenetluseks kasutatakse põhikiri asemel asutamislepingut ja käesoleva seadustiku §-s 139 sätestatud põhikirja. Seega kiirmenetluse korras asutatud ettevõtte asutamisel on etteantud tüüpõhikiri ka asutamisosuse eest ja eraldi otsust esitada ei pea. Juhul kui alustad tegevust erinõuetega tegevusalal, siis tüüpõhikirja kasutada ei saa.

Vaata milline näeb välja täitmata asutamise avaldus ettevõtjaportaalis.

Osaühingu tüüpõhikiri

Kui loodava osaühingu osanikke on 1 – sina ise, siis etteantud põhikirja palju muutma ei pea, enamasti sobivad kõige esimesed pakutud variandid. Vaata täitmata tüüpõhikirja näidist ettevõtjaportaalis.

Põhikirjas võiks ära muuta 10% kohustusliku reservkapitali nõude osakapitalist, osaühingul ei pea olema kohustuslikku reservkapitali, sellega hoitakse vaid raha omakapitalis kinni ja ei saa näiteks kogu teenitud kasumit dividendina välja maksta.

Mõistlik on ka muuta põhikirja lõpus olev rida asutamiskulude kohta. Valida võiks variandi "asutamiskulud kannab ettevõtte" ja asutamiskuludeks märkida siis riigilõiv, mille pead ettevõtte asutamisel tasuma – 190 eurot. Selle raha saad enda ettevõttest tagasi kanda hiljem maksuvabalt. Asutamiskuludesse ei saa kirjutada osakapitali 2500 eurot (olen näinud sellist põhikirja ja selline kajastamine ei ole õige), asutamiskulu on ikka otseselt asutamisega seotud kulu ja osakapital ei ole seda mitte.

Juhul kui osanikke on rohkem, tuleb ka põhikiri rohkem läbi mõelda ja vastavad muudatused teha vastastikusel kokkuleppel.

Osaühingu sissemakseta asutamise korral, tuleb ka läbi mõelda, millal täpsemalt on plaanis osakapital sisse maksta, sel juhul pakub põhikiri ette ka 5 varianti, viidates äriseadustikule (tühjal põhikirja näidisel neid variante ei näita). Suuresti vahet ei ole millise variandi valite, valitud variandist sõltub kuidas teha ettevõtte astumisega seotud asutamiskanded raamatupidamises ja milliseks kujuneb algbilanss.

Kui palju maksab OÜ asutamine?

Osaühingu asutamise puhul on minimaalseks osakapitaliks 2500 eurot, mis tuleb asutamisel sisse maksta ettevõtte stardikontole, kui OÜ on asutatud, saab seda raha kohe kasutama hakata ettevõtluse tarbeks. Loodava ettevõtte stardikonto on mõistlik avada pangas, kus asub ka sinu erakliendi konto, siis saab asutamisega kohe jätkata ja osakapitali laekumine on kohe Äriregistris näha. Juhul kui sinu erakonto on mõnes “eksklusiivsemas” pangas, kus stardikontot avada ei saa, siis tuleb osakapital kanda kohtu deposiitkontole. Sealt saab raha tagasi taotleda peale ettevõtte asutamist. Tagasitaotlemine toimub ka samas kohas – Äriregistri Ettevõtjaportaalis.

Samas on võimalik asutada OÜ-d ka ilma sissemakseta, eriti juhul kui ettevõtlus kohest rahalist panustamist ei vaja, aga sel juhul peab arvestama, et hiljem on vaja see siiski sisse maksta ning siis uuesti Äriregistris muudatustaotlus esitada. Kui ettevõtte on asutatud ilma sissemaks tegemata võib see kahandada ettevõtte usaldusväärsust potentsiaalsete klientide ja koostööpartnerite silmis, sest Äriregistris on näha, kas ettevõtte on asutatud sissemaksega või sissemaks tegemata. Samuti ei saa ettevõttest maksta dividende ja seni kuni sissemaks tegemata vastutab omanik maksmata osa ulatuses ettevõtte kohustuste eest.

Lisaks osakapitali sissemaksle peab maksma ettevõtte asutamise eest riigilõivu 190 eurot. Kui oled põhikirjas valinud variandi “asutamiskulud kannab ettevõtte”, saad riigilõivu panna ettevõtluskuludesse ja omale selle summa tagasi kanda.

Põhimõtteliselt ongi kõik – jää vaid ootama meilipostkasti teadet Äriregistrilt, et ettevõtte on registreeritud.

Mida pead tegema peale ettevõtte registreerimist?

Võta Äriregistrist saadud teade kaasa ja mine panka, kus saad stardikonto ümber vormistada tavaliseks pangakontoks. Kui ettevõtte on registreeritud sissemaks tegemata, siis stardikontot pangas ei ole, lähed ja avad täiesti tavalise pangakonto ettevõttele, kuhu siis maksad esimesel võimalusel osakapitali.

Maksuametis tee ettevõttele e-maksuameti leping.

Kui maksad omale töötasu või palkad töötajaid, tuleb need registreerida töötajate registris.

Soovi korral registreeri ettevõtte käibemaksukohustuslaseks (kui käive ületab kalendriaastal 16 000 eurot, siis on see kohustuslik; alates 2018 on see summa 40 000 eurot).

Esialgu vist sai olulisem kirja. Palju õnne, oled ettevõtja!

Juhul kui midagi jäi sulle arusaamatuks või soovid täpsustada kõiki nüansse, võta minuga julgelt ühendust.